

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Titvlvs XVIII. De Servis Non Ordinandis, Et Eorvm Manvmissione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

sequendum, tunc vno dimisso aliud consequi poterit, ut bene hic distinguunt Dominicus de Geminiana, & Anchoranus.

CAPITVLVM II.

Si is.

PARAPHRASIS.

Titius illegitimè natus impetrauerat à Papa dispensationem ad omnes ordines, & beneficium, etiam curatum consequendum. Postea aliam dispensationem obtinuit, ut liceat ipsi duo, aut plura beneficia curata habere, nulla facta mentione defectus natalium; hoc casu ait Pontifex Bonifac. VIII. posteriorem dispensationem subreptitiam, & nullius momenti esse: Quia verisimile non est, Pontificem eam concessurum fuisse, si natalium defectus expressus fuisset.

SUMMARIVM.

1. Dispensatio super impedimento restringitur ad tenorem postulationis.
2. Dispensatio Papalis facta ex motu proprio, seu ex certa scientia, non requirit, ut totum impedimentum exprimat in literis.

Pro confirmatione huius responsi in primis repetendum est, quod dixi præced. c. & notat hic Anchoranus: Licet legitimatus à Principe, alia iura ac priuilegia consequi possit, tamen si defectum natalium subtrahat, cum is per legitimationem sublatus sit; secus tamen est in dispensato ad certum effectum, v. g. vnum beneficium curatum accipiendum: Is enim nihilominus illegitimus manet; consequenter in impetratione nouæ gratiæ, quæ illegitimis non facile concedi solet, debet defectum natalium iterum explicare. Deinde aduertendum est ex Lappo c. 1. n. 6. hoc tit. & lib. Si Papa ad alicuius petitionem dispense super impedimento, tum dispensatio restringitur ad ea, quæ à postulante proposita sunt, consequenter si totum impedimentum non est expressum, dispensatio non valet; eum personam non omnino habilem faciat. Sicuti apparet in casu huius c. Siquidem Titius ad obtinendum alterum curatum habet duo impedimenta, videl. quod vnum iam habeat & retinere velit, & quod natalium defectu laboret: quare vtrumque in petitione explicare debet.

Sin autem Papa motu proprio, seu ex certa scientia dispense, tunc non requiritur, ut totum impedimentum in literis exprimat; cum sufficiat clausula generalis, non obstantibus, per quam omnia impedimenta sublata censentur, quæ Apostolica potestate auferri possunt, ac solent.

TITVLVS XVIII.

DE SERVIS NON ORDINANDIS,
ET EORVM MANVMISSIONE.

Serui, quæ hoc tit. docentur, in his consistit. Serui, seu mancipia ordinari non debent, nisi à dominis suis manumissi, seu libertate donati sunt, c. 1. & c. 5. consuluit, hoc tit. Quare si quis

domino ignorante in minoribus ordinatus fuit, potuit eum sibi vendicare seu repetere, c. 2. eod. Sin autem in sacris domino inuito ordinatus esset, quid agendum fuerit, dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 8. n. 1. & de hac re mentio fit in c. penult. hoc tit. Interdum verò

rd manumittebat seruum, referuatis ta men sibi operis seu seruitijs spiritualibus, quæ manumittenti præstare cogebantur, vt videre est c. eo libentius, eod. & c. 2. de successione ab intestato. Sed & quandoque ea reseruatione serui, manumissi fuerunt & in sacris ordinati, vt quidquid acquirerent, ad ecclesiam, à qua libertatem consecuti fuerant. spectare deberet, c. 3. eod. Sed etsi absolute & simpliciter libertate donati fuerint, domino obsequia, & gratitudinis vicem præ-

stare obligati erant, ita vt dominum in iudicio accusare prohiberentur, alioquin in seruitutem reduci possent, cit. c. 3. §. Quibus. Et in c. nullus 4. hoc tit. manumissus degradari iubetur, si domino suo obsequij causa horas canonicas psallere recusauerit. Denique seruus ratione natiuitatis censerit debet, qui ex matre serua natus est, tamen pater liber fuerit. c. vlt. hoc tit. Nam partus sequitur conditionem matris.

TITVLVS XIX. DE OBLIGATIS AD RATIOCINIA ORDINANDIS, VEL NON,

CAPITVLVM Vn.

Magnus.

SUMMARIVM.

1. *Obnoxij ratiocinijs, vt Syndici, officiales seu curiales publici, & pupillorum tutores, ordinari non debent, nisi deposito munere, & redditis rationibus digni iudicati sint.*
2. *Excipiendi tamen sunt tutores & defensores personarum miserabilium, vel talium, qua auxilio ecclesie maxime indigere videntur.*
3. *Vt & ij, qui legitimi suorum agnatorum tutores sunt.*
4. *Constitutio hæc extendenda est ad ea etiam officia, aut negotiationes seculares, qua in clericis non tolerantur.*

Rocurator, Syndici, Officiales seu curiales publici, & pupillorum tutores, ordinari non debent, nisi deposito munere, & redditis rationibus di-

gni visi sint. Alioquin si antequam à publicis eiusmodi muneribus liberi sint, in clericum assumantur, periculum est, ne ecclesia infirmetur. Ita statuit Concil. Carthag. 1. cap. 8.

Excipiendum est primò, Nisi quis tutor, aut defensor constitutus sit personarum miserabilium seu indefensarum, vel talium personarum, quæ ecclesie auxilio maxime indigere videntur. Cùm enim eiusmodi munera clericis suscipere pietatis causa concessum sit, c. 1. causa 21. q. 3. consequens est, vt ob tale munus susceptum à clericatu aliquis repelli non debeat.

Excipiendum secundò: Qui agnatorum suorum legitimi tutores sunt, ad ordines admitti possunt; quia etiam clericis tales tutelae suscipere concessum est, vt colligitur ex cit. c. 1. & docet Syl. ver. tutela, q. 3. & dixi lib. 3. Th. mor. tr. 4. c. 9. n. 4.

Excipiendum tertio, Quod consuetudine introductum sit, vt Clerici possint esse seculare Principum Consiliarij, Cancellarij, imò etiam Iudices in causis ciuilibus, non criminalibus, vt docet Suarez de cens. disp. 5. l. 3. n. 19. & dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 8. n. 4. Ideo ob tale munus non debet quis ab